

TEHOPOTILAAN EKA TUNTI eli ensimmäisen tunnin toimintaohje kriittisesti sairastuneen potilaan tehohoidossa

► Teho-osastomme potilaista noin 80 % tulee päivystyksenä. Vastaanottilanteen toiminnasta on puuttunut yhtenäinen ohje. Osastomme henkilökunnan suuri määrä ja vaihtuvat kokoonpanot luovat haasteen lyhyessä ajassa samanaikaisesti tehtäville hoitotoimenpiteille. Sujuva toiminta alkuvaiheessa mahdollistaa paremmat edellytykset tehohoidolle.

Tavoitteet

Teho-osastolle on luotu toimintaohje, joka tarjoaa yhteiset pelisäännöt helpottaen yhteistyötä ja tehostaen kommunikaatiota. Ennakkotietojen kartoittamista varten on luotu kaava-ke, joka mahdollistaa tehokkaamman valmistautumisen potilaan vastaanottoon. Toimintaohjeen tavoitteena on parantaa potilasturvallisuutta ja auttaa uuden työntekijän perehtymistä työhönsä. Se mahdollistaa vastaanottotoiminnan kehittämisen sekä laadukkaamman tehohoidon potilaille.

Aineisto ja menetelmät

Päivystyspotilaista täytetään ennakkoilmoituskaavake tulotietojen perusteella, ja heidät jaetaan teho- hoitolääkärin ja organisoivan hoitajan arvion perusteella punaiseen, keltaiseen ja vihreään hälytykseen triagen tapaan. Hälytyksen väri ja ennakkotiedot ohjeistavat tarvittavan henkilökunnan määrän sekä sovitut ennakkovalmistelut. Toimintakortit (esimerkiksi tehollääkäri 1 ja teho- hoitaja 1, punainen hälytys) ohjaavat ennakkovalmisteluja ja toimintaa ensimmäisen tunnin aikana. Ensijaiset hoitotavoitteet ovat ennalta määriteltyjä: MAP > 65 mmHg, SpO₂ > 94%, tuloverinäytteiden otto, antimikrobilääkkeen aloitus tai jatkaminen ja veren sokeri 6-8 mmol/l.

Syksystä 2011 lähtien on aiheesta pidetty henkilökunnalle osastotun- teja. Vastaanottoryhmän toimintaa harjoitellaan simulaatioissa teho- osaston omissa tiloissa. Simulaatio- harjoitukset videoidaan ja käydään läpi välittömästi harjoituksen jälkeen.

Toimintaohje pilotoitiin keväällä 2012, ja sitä on sen jälkeen käytetty normaalissa tehohoitotyössä.

Jatkosuunnitelma

Ensimmäisen tunnin toimintaohjeen vaikuttavuutta mitataan vertaamalla tehohoidon tietojärjestelmästä saatavien ensisijaisten hoitotavoit- teiden toteutumaa ennen ja jälkeen toimintaohjeen käyttöönoton sekä lääkäri- ja hoitohenkilökunnalle tehtävillä kyselyillä. Teho-osaston henkilökunnan palaute ”eka tunti” -ohjeistuksesta on ollut positiivista. Aiheesta on lähetetty abstrakti arvioitavaksi ISICEM-kongressiin. ■

Marika Arbelius-Iltanen

Sairaanhoitaja, Tays teho-osasto
marika.arbelius-iltanen[at]pshp.fi

Eka tunti -työryhmä

Ria Siren, Jani Heinilä, Tuula Sutinen, Päivi Korhonen, Ville Jalkanen, Tommi Ahonen, Sari Karlsson
Tays, Tehohoidon vastuualue

**TOIMINTAKORTTI
PUNAINEN HÄLYTYS/ TEHOHOITAJA 1**

- OMAHOITAJA
- KIRJAUS
- SUJUUVUUS JA TOTEUTUS

1. Saa ennakkoilmoituksen
2. Informoi hoitoryhmää potilaasta, varmista tehtäväjako
3. Valmistaudu potilaspaikalla
  - kirjaa klinisot: potilas "paikalla"
  - tarkasta valvontalaitteet ja potilaspaikka
4. Potilaan saavuttua
  - A, B, C, D
  - kuuntele tuloraportti
  - tilaa ja ota TEHO:n tulolabrat
  - harkitse lisääpu
  - pidä klinisot ajan tasalla, varmista laiteliännät
  - hoida yhteydenotot mm. LEKI, RTG, LABRA
  - täytä anestesiaaavake
  - tiedota potilasta/omaisia
5. Lopeta hälytys
  - muista palaute

Versio 2.0 Copyright © TAYS 2012

**TOIMINTAKORTTI PUNAINEN HÄLYTYS/
TEHOHOITOLÄÄKÄRI 1 / 64712**

- KOKONAISVASTUU

1. Tieto tulevasta potilaasta
  - ota vastuu
  - ilmoita organisoijalle, kts ennakkoilmoituskaavake
  - arvioi toisen tehohoitolääkärin tarve
  - sovi työnjaosta
2. Potilaan saavuttua
  - kuuntele raportti
  - tee status
  - potilas tehon valvontalaitteisiin
  - sängyn vaihto
  - intuboi ja vastaa hengityslaitteidosta
  - määrää lääkitys ja nesteytys
  - määrää antibiootti
  - suunnittele kanylointijärjestys, kanyloi muodosta kokonaiskuva, tilannetiedota
  - suunnittele, toteuta ja aikatauluta hoidot
  - konsultoi viiveettä
  - määrää labra- ja rtg-tutkimukset
  - määrää hoitotavoitteet
  - informoi hoitoryhmää
  - tiedota potilasta/omaisia
  - huolehdi tutkimusluvut
3. Lopeta hälytys
  - muista palaute

ENNAKKOILMOITUSKAAVAKE

ENNAKKOILMOITUS		Nimi	
Pvm:	Klo:	Hetu	
Sairuslupa het ☐		Tulotietojen arvio	
Ilmoitetaan kun saa sirtä ☐		Mistä tulee	Puh:

Tauotiedot:	Pitius:	Paino:
-------------	---------	--------

Hälytyksen väri: Punainen   Keltainen   Vihreä

ILMAINE ILMOITUSHETKELLÄ			
Imate ja hengitys:	Spontaani ☐ CPAP ☐ Intuboitu ☐ Respiraattori ☐		
Hemodynaamikka:	Pulssi ☐ RR ☐ / Arkan ☐ CVK ☐ Swan-ganz ☐	Valko / Epävakaa	
Tajunta:	Normali ☐ Sekava ☐ Uutunut ☐ Tajuton ☐ Sedoitettu ☐ GCS: ____	Seän - Ganz ☐	

VALMISTAUTUMISEN HOITOTAVOITTEET		TEHO / HDU	
Imate ja hengitys:	Spo2 ☐ CPAP ☐ Intub ☐	Respiraattori ☐	
Hemodynaamikka:	Arkan ☐ CVK ☐ Swan ganz ☐	Noradrenaliini ☐	
Massiivi nesteytys ☐	O-hälytys: ____ kol / Viivitys ☐	Dialyysi ☐	

Potilaan hoitopaikka:

TEHO	HDU	Eritys / Typpi / Dialyysi
------	-----	---------------------------

Versio 2.0 Copyright © TAYS 2012